

Носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ.

Стаття 5 Конституції України

№ 10 (78)

Наша ГРОМАДА

П'ЯТНИЦЯ,
15 березня '19

Гряде глобальна реформа освіти

Уряд схвалив основи «масштабної реформи» середньої освіти. Документом для учнів передбачені механізми побудови власної індивідуальної освітньої траєкторії. Це має допомогти, наприклад, учням з інвалідністю успішно інтегруватися у життя звичайної школи.

Для дітей, які серйозно займаються ще й поза школою (наприклад, спортом чи музикою), з'явиться можливість зарахувати отримані не в освітньому закладі знання, а вивільнений час використати на домашнє завдання чи іншу роботу. Учні, які вчать вдома, зможуть просто зарахувати свої навчальні досягнення та отримати документ про повну загальну середню освіту. Ще одне нововведення – вивчення шкільних предметів за вибором учня.

Для вчителів передбачається реальна педагогічна автономія в питаннях розробки програм, власної системи оцінювання та заохочення учня, підвищенні кваліфікації за власним вибором та за коштом держави тощо.

Реформа набуде чинності після схвалення її парламентом.

Уже весь округ – з ліхтарями

Лише частина вулиці Горького Олексіївки (з боку Володимирівки) залишалася донедавна неоснащеною вуличними ліхтарями в тамтешньому старостинському окрузі. Тепер вони є і там.

Ось що розповіла про це виконуюча обов'язки олексіївського старости Любов Стогнеєва:

– Проект вуличного освітлення сіл округу виготовлено ще в 2016 році коштом Олексіївської сільської ради. Монтаж освітлювального обладнання здійсню-

вався поступово, оскільки сільраді не вистачало коштів. Після утворення об'єднаної територіальної громади цю справу продовжила Катеринівська сільська рада. За рахунок бюджету ОТГ й встановлено нещодавно ліхтарі на тій частині вулиці Горького в Олексіївці, що з боку Володимирівки.

За інформацією Любові Стогнеєвої, енергетики введуть в експлуатацію це обладнання приблизно через півтора місяця.

Присвячено Кобзарю

12 березня в Катеринівському корпусі ліцею «Нова школа» за участі учнів 7, 8 та 9 класів пройшов квест (інтелектуальне змагання), присвячений життю і творчості Тараса Шевченка. Називався він «Тарас Шев-

ченко – світова наша слава». Як написала у Фейсбук вчитель англійської мови Наталія Лось, «діти були дуже активними та із задоволенням виконували усі завдання». Переможці отримали відзнаки.

Буревій наробив шкоди

Усильні вітри (25 – 28 метрів на секунду) віяли минулого понеділка в нашому краї. Унаслідок цього в одному з обійсть у Володимирівці зруйнувався сінник, постраждало кілька дерев, а в Катеринівці деяких будинків позлітали частини покривель та на вулиці обірвався дріт електролінії. На щастя, обійшлося без людських жертв і суттєвих матеріальних втрат.

Тим часом в деяких інших регіонах країни буревій наробив

великої біди. На Житомирщині загинула жінка, на яку упав елемент покрівлі. На Вінниччині від падіння дерев загинуло двоє людей, в тому числі – 11-літня дитина. У Києві травмувалися жінка і юнак, на яких теж упали дерева. Дивом ніхто не постраждав від падіння величезної сосни, яка росла біля будинку парламенту. Внаслідок обривів ліній електропередач багато людей у різних кутках країни опинилися без світла. Пошкоджено й автомобілі.

В кар'єрі поповнення

Триває оновлення автотранспорту, що використовується на добуванні та перевезенні каоліну в Катеринівському кар'єрі. Днями тут з'явився новий самоскид марки «Bell». Це вже друга така машина, придбана ПАТ «Кіровоградське рудоуправління» в нинішньому році. Фахівці пояснюють, чому вибір зроблено на користь цієї марки: зручна в управлінні, надійна.

В Україні проведуть перепис населення

Наступного року в Україні запланували провести перший за останні 18 років перепис населення. Про це повідомили в Держслужбі статистики. Перепис проходитиме з використанням нових технологій – переписувачів планують озброїти планшетами. За попередніми оцінками, витрати на всеукраїнський перепис складуть не менше 2 мільярдів гривень.

Соціологи вітають перепис населення. Це дозволить коректувати економіку та інфраструк-

туру країни під реальні потреби, також дасть можливість розуміти проблематику використання ресурсів. За словами директора фонду «Демократичні ініціативи» Ірини Бекешкіної у результаті перепису стане зрозумілою точна кількість українців (у 2001 році українців було більше 48 млн чоловік. – Ред.). Ми будемо знати про кількість молоді і людей пенсійного віку. Також визначимо рівень освіти населення, скільки у нас міського населення, а скільки – сільського.

Володимир КУХТА:

Громаді потрібні ініціативні і віддані своїй справі люди

Зійшов сніг, і всі ми – навіть ті, хто користується тільки громадським транспортом, – звернули увагу на стан окремих доріг. Пересуватися по них не зовсім комфортно, можна навіть подумати, що вони нічийні, тому й не ремонтуються вчасно. Але ж це не так!

– Дороги в нас діляться на державні, регіональні і місцеві, останні – на обласні та районні, і в кожній з них є свій господар, який і зобов'язаний слідкувати за тим, щоб дорога не перетворювалася на напрямок чи смугу перешкод, – каже генеральний директор ПАТ «Кіровоградське рудоуправління» Володимир Кухта, з яким планував поговорити про перший рік роботи Катеринівської об'єднаної територіальної громади, ініціатором створення якої він був. Та питання про дороги вийшло, так би мовити, на передній план. З нього й розпочалася наша розмова.

Як голові бюджетної комісії районної ради, члену виконкому Катеринівської сільської ради Володимир Валентинович, звичайно ж, відомо більше, ніж іншим, чому так сталося, чому дорожники не поспішають виправляти катастрофічну ситуацію.

– На ремонт дороги обласного значення Кропивницький – Катеринівка – Олексіївка – Володимирівка – Могутне – Пан-

чеве – Новомиргород, стан якої сьогодні турбує нас найбільше, ні торік, ні позаторік не було виділено державою жодної копійки, – продовжує Володимир Валентинович. – Щоб хоч трохи зробити її придатною для руху транспорту, ми змушені самі шось робити. Наприклад, з ПрАТ «Олексіївське» на частині ділянки засипали щебенем найглибші вибоїни. Але ж цього вистачить на тиждень – два, не більше. Правильно було б ще й заасфальтувати ці вибоїни, але хто це зробить?

– Може, на те й розраховано, що ви від безвиході змушені будете дбати про цю дорогу – шукати кошти, ас-

фальт тощо?

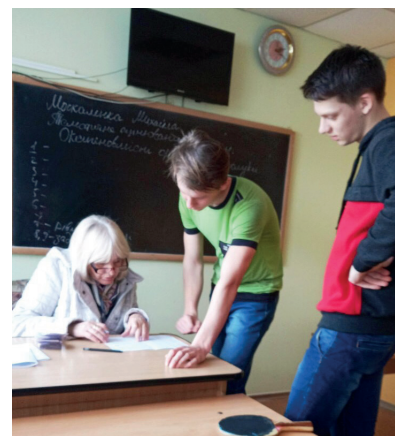
– Враховуючи, що, мабуть, і нинішнього року у дорожників не дійдуть руки до цієї дороги, з бюджету громади можна було б виділити якісь кошти. Але, поперше, це не будуть великі кошти, всього кілька сотень тисяч гривень, а по-друге, щоб їх використати, потрібно пройти складну процедуру погоджень, та й то це ще не гарантуватиме, що всі кошти будуть витрачені на дорогу, яка нас цікавить. Тому ми обмежимося тим, що робили і в попередні роки, – за рахунок рудоуправління ремонтуватимемо ту ділянку дороги, якою їздять наші КраЗи.

Закінчення на стор. 2

У катеринівських учнів з'явився стимул

Нинішній тиждень надовго запам'ятається учням Катеринівського корпусу ліцею, адже днями кожен з них – а це 157 чоловік – отримав від ПАТ «Кіровоградське рудоуправління» матеріальну допомогу в розмірі п'ятдесяти гривень. Як повідомила головний бухгалтер підприємства Катерина Кучеренко, допомога виплачуватиметься учням щомісяця.

Інформацію про те, що підприємство фінансує персонально кожного місцевого школяра, досі зустрічати не доводилося. Мабуть, подібного немає і в цілому по країні. А для нашої громади – це, можна сказати, законотвірний крок, якщо згадати, скільки згадане підприємство вже зробило для учнів ліцею, і не тільки Катеринівського корпусу – придбано парти, ноутбуки, пофарбовано фасад будівлі, оформлено фойє і т. д.

На запитання, чи не нівелюється ця допомога через зрівнялівку, Володимир Валентинович відповів: за гарні здобутки в навчанні, громадській роботі, поведінці вони платитимуть учням додатково.

Володимир КУХТА:

Громаді потрібні ініціативні і віддані своїй справі люди

Закінчення. Початок на стор. 1.

– **Володимире Валентиновичу, торік було відремонтовано частину доріг ОТГ. Які плани на нинішній рік?**

– Торік нам, дійсно, вдалося дещо зробити. Зокрема, було заасфальтовано значну частину дороги на Лісне. Кошти на це виділила держава. Розраховуємо на її допомогу і в нинішньому році, щоб закінчити розпочату роботу. Ще мільйон чотириста тисяч гривень на дороги передбачено в бюджеті громади. Їх витратимо на заміну бордюрів в центральній частині Катеринівки та асфальтування кількох вулиць в Обознівці.

Розібравшись із дорогами, прошу Володимира Валентиновича поділитися думками з приводу першого року діяльності об'єднаної територіальної громади – що в ній позитивне, що негативне, і чую:

– А ви диктофон вимкнули?

Розумію, що він жартує, але щось же спонукало його так сказати? Чи не розчарувався, була, в тому, що агітував за ОТГ, приділяв їй так багато уваги й тому подібне?

– Зовсім, ні, – відповідає, – територіальне об'єднання громад – це дуже правильний крок, бо треба якомога більше повноважень передавати на місця, де живуть люди. В той же час, мені хочеться застерегти тих, хто береться за цю справу: це велике навантаження і велика відповідальність. Якщо щось не вдається зробити, виконати чиесь прохання-бажання, тобто обов'язково нагадують: «А ти ж обіцяв!»

Якою має бути об'єднана територіальна громада? В першу чергу самодостатньою, компактною. Коли ми починали, я думав: об'єднаємо два, ну три села, об'єднали три сільські ради, вісім населених пунктів. І це, схоже, не кінець, бо в державі правильно міркують: а хто ж решту територій годуватиме? Тепер, якщо нічого не зміниться, через рік до нас ще приєднаються Грузьке, Івано-Благодатне, Овсяниківка, Могутне, і я собі уявляю: якщо ми ледве встигали косити бур'яни в нинішніх селах, то чи впораємося, коли територія стане вдвічі більшою? Хоча справа не тільки в тому, щоб вчасно знищувати бур'яни, підтримувати

елементарний санітарний порядок в селах.

На його переконання, значно важливіше – щоб мінялася психологія жителів громади і в першу чергу тих, хто користується її ресурсами, розвиває на її території свої виробництва. Пояснює:

– Коли починалася децентралізація, кожна територія хотіла

не спромоглися повідомити, коли приїде машина, де вона забиратиме сміття. Ніби ж нічого складного, а створюємо проблему.

– **І все ж, Володимире Валентиновичу, – звертаюся до мого співрозмовника, – що за підсумками року діяльності нашої ОТГ, на вашу думку, можна вважати позитивним, а що таким, над чим ще треба працювати?**

– Усі помітили, що поліпшився санітарний стан наших сіл. Для цього зроблено було багато, і це – позитивне. Ще я вважаю позитивним зроблене для наведення порядку в землекористуванні. Чому частина фермерів і досі проти створення ОТГ? Та тому, що їм вигідно, щоб нічого не змінювалося, щоб ніхто не цікавився, чи законно вони користуються землею. А для громади це дуже

важливе питання. Наприклад, за підсумками минулого року Катеринівська ОТГ, тільки завдяки тому, що почала впорядковувати питання землекористування, додатково отримала чотири з половиною мільйони гривень, які на першій цьогорічній сесії було розподілено на потреби громади. Йдеться не про сотні тисяч, а про мільйони, про такі кошти ніколи раніше не йшлося.

– Ще одним плюсом нашої ОТГ вважаю заснування на базі трьох шкіл ліцею «Нова школа». Тепер у дітей найвіддаленіших сіл з'явилася можливість користуватися найновішими досягненнями освітнього процесу. Хіба, скажімо, вони могли мріяти, що відвідуватимуть гурток англійської мови, в розпорядженні якого є все необхідне? А ми за рахунок підприємства їх возимо в Катеринівський корпус, викладачам платимо зарплату. До речі, мені дуже хочеться, щоб на переговорах з іноземцями ми користувалися послугами не чужих, а своїх перекладачів. Додам, що ліцей – це можливість підтягнути до високого рівня навчальний

бути головною. В принципі, нічого поганого в цьому немає, але якщо тут десятиліттями стоїть облуплений клуб, розбиті дороги, нічого не зроблено для поліпшення умов проживання людей, а місцевий бізнес дбає тільки про своє збагачення, я цього не розумію. Не розумію, коли орендар ставка, яким мають право користуватися всі жителі громади, «заріблює» його гіллям, щоб ніхто не міг закинути вудочку. Це вже щось на зразок «розрухи в головах», про яку казав відомий літературний персонаж професор Преображенський.

– Взагалі на чолі кожної території повинна бути ініціативна, віддана справі служіння громаді людина, – продовжує Володимир Валентинович. – Наголошую: ініціативна і віддана справі служіння громаді. Інакше не може бути. Інакше цей керівник чекатиме вказівок із сільської ради, нічого не робитиме, а справа стоятиме. Ось днями селами нашої громади почав курсувати спеціально придбаний сміттєвоз. Трудність, з якою стикнулися комунальники, – непоінформованість жителів. Їм

процес у всіх селах, адже тепер чимало робиться для кращого технічного оснащення корпусів, більше коштів виділяється на ремонт приміщень тощо.

– **Володимире Валентиновичу, пригадую, ви доклали багато зусиль, щоб жителі об'єднаної громади могли отримувати якісну і вчасну первинну медичну допомогу, – силами підприємства відремонтували лікарську амбулаторію в Катеринівці, допомагали ремонтувати амбулаторію у Володимирівці, підтримували ідею будівництва нової амбулаторії.**

– Охорона здоров'я – це та галузь, яка, не зважаючи на значні затрати і коштів, і часу, ми не можемо похвалитися. І справа не в децентралізації, не в сільській раді, а в тому, що на районному рівні працюють по-старому. Первинною медициною в районі опікується спеціально створений центр – з керівником, зі штатом. Але те, як він опікується, не задовольняє, гадаю, не тільки мене. Візьмемо питання забезпечення лікарями. На тридцять територій району є всього одинадцять лікарів. А хто ж обслуговуватиме решту дев'ятнадцять територій. Кажуть, будуть просити наявних лікарів обслуговувати додаткову територію. Чи захочуть вони? Сумніваюся, адже їхня заробітна плата від збільшення кількості пацієнтів не збільшуватиметься – такий закон прийнято. Ось що виходить. Тому я не в захваті від того, що тут маємо.

– **І останнє запитання, Володимире Валентиновичу: що в планах, чим порадуєте читачів «Нашої громади»?**

– Зробити хочеться ще багато, всього й не перерахуєш. Ось днями комунальне підприємство сільської ради отримало ліцензію на пасажирські перевезення. Раніше йому ми передали свій автобус. Тепер плануємо організувати ще один автобусний маршрут. Як показали результати наших досліджень, потреба в цьому є – людям зручніше буде добиратися від села до села, до селища Нового. Тобто працюємо, рук не опускаємо.

– **Тоді успіхів!**

– Дякую.

Валерій М'ЯТОВИЧ

Варто знати

Пам'ятка виборцю

Якщо вам 31 березня 2019 року буде як мінімум 18 років, сміливо йдіть на виборчу дільницю.

Перед виборами складаються списки виборців. Органи Держреєстру виборців заносять до них повнолітніх громадян України, які мають право голосу.

Не пізніше, як за п'ять днів до дня виборів, на вашу адресу за місцем реєстрації прийде запрошення, де вказуватимуться час і місце голосування.

З'ясувати, чи є ви у списку виборців, можна двома способами. Перший: заповнити відповідну графу на сайті Державного реєстру виборців, а саме – вказати ПІБ, електронну пошту та виборчу адресу; далі слід ввести код, який вам надішлють через електронну пошту, і ви отримаєте доступ до потрібних даних, це займе кілька хвилин. Другий: звернутися до дільничної виборчої комісії.

Якщо ви не значитеся у списках виборців, слід звернутися до відділу ведення Держреєстру виборців і подати заяву з проханням внести вас до списків. Це треба зробити не пізніше, як за п'ять днів до дня виборів. Також можна звернутися до суду. Позови прийматимуться до 29 березня 2019 року.

Рішення суду виконується негайно.

На дільницю для голосування треба взяти із собою один із документів, які підтверджують громадянство України: паспорт (у тому числі закордонний, службовий чи дипломатичний), тимчасове посвідчення громадянина України, посвідчення особи моряка, посвідчення члена екіпажу, посвідчення особи на повернення в Україну.

Тимчасово змінити місце голосування в межах країни дозволяє закон «Про державний реєстр виборців». Для цього не пізніше, ніж за п'ять днів до дня голосування, ви маєте особисто подати заяву про тимчасову зміну місця голосування в орган Держреєстру виборців, вказавши в ній дільницю чи адресу, за якою бажаєте проголосувати. Треба пред'явити паспорт, а також документи, які підтверджують необхідність тимчасової зміни місця голосування без зміни виборчої адреси. Підійде довідка з місця роботи, довідка з місця навчання, документ, який підтверджує право власності або оренди на житло, яке знаходиться за місцем, де виборець хоче проголосувати, довідка про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи. Якщо ви подорожуєте – покажіть протісні документи, путівку в санаторій тощо. У Держреєстрі виборців підкреслюють, що перелік документів не є вичерпним.

Нам телефронтіст

Була потрібна, поки працювала

Днями пішла у вічність велика трудівниця, гарна людина Валентина Зіновіївна Юрченко. Нелегке життя випало цій жінці. Знала, що таке війна, голод сорок сьомого року. Як і кожна сільська дитина, дуже рано почала працювати. Всього вік трудилася в місцевому колгоспі, більше тридцяти років – дояркою. Прокидалася ні світ ні зоря, бігла на ферму, а потім ще і в обід, і ввечері. Влітку також сапала колгоспні буряки, бо бракувало робочих рук. Отримувала відзнаки за невтомну працю, її портрет постійно висів на Дошці пошани.

І ось великої трудівниці не стало. Зібралися ровесниці, сусіди, погорювали, потужили, провели в останню путь. Як і повинно бути. Чекали, що хтось з'явиться від влади чи фермерів, скаже про покійницю тепле слово, бо вона того справді заслужила. Ніхто, на жаль, з них не прийшов. Виходить, була потрібна, поки працювала.

Валентина ДУБИНА, пенсіонерка.
Село Олексіївка

Про це писала «Зоря комунізму»

На потреби БАМу

БАМ (Байкало-Амурська магістраль) – це залізниця у Східному Сибіру та на Далекому Сході Росії. Довжина БАМу – понад 4 тисячі кілометрів, залізниця перетинає одинадцять великих річок і сім гірських хребтів. Починали будувати БАМ у 1930-х роках силами ув'язнених. Основну частину залізничі прокладено у 1974 – 1984 роках. У будівництві взяло участь багато молоді, до цього її закликала влада, оголосивши у 1974 році БАМ всесоюзною комсомольською будовою. Якщо вірити «Зорі комунізму» за 23 березня 1976 року, внесок у це будівництво зробили і катеринівські

школярі, зібравши брухт на рейки для БАМу.

Реакція на критику

У випуску районки за 18 березня 1976 року опубліковано замітку про занедбаний санітарний стан кафе в Грузькому. 10 квітня того ж року газета поінформувала про реакцію керівництва районного комбінату громадського харчування на ту критику: «Директор комбінату тов. Чорновол повідомив, що вказані недоліки ліквідовано: відремонтовано кип'ятильник, каналізацію, ванни для миття посуду та рукомийник. До 20 квітня в кафе буде проведено точний ремонт».

Передовичка, активістка

Нарис про Валентину Медведєву, молоду доярку з Аврамівки, надрукувала районка за 25 березня 1976 року. Розповідається, що Валентина за рік роботи вийшла у передовики, а в дні XXV з'їзду КПРС збільшила добові надої з 10 кілограмів молока до 12. Підкреслюється, що Медведєва – депутат Володимирівської сільської ради, член виконкому, що її призначено керівником депутатського посту на фермі. «Все їй вдається. Вона обдаровує усіх, з ким працює, своєю привітністю», – стверджується в кінці нариса. Його автор – Олександр Тітко.

Як відомо, Симон Петлюра – український політичний діяч, організатор національних збройних сил, публіцист і літературний критик – з 1922 року перебував в еміграції. Проживаючи в Польщі, Австрії, Угорщині, Швейцарії, Франції, він керував екзильним урядом Української народної республіки. Ця діяльність Петлюри дуже непокоїла керівництво Радянської Росії, тим паче, що він планував збройний похід на більшовиків. За деякими свідченнями, Ленін на засіданні ЦК партії 1922 року сказав таке:

«Ніякі Денікіни, Юденичі нам не страшні, бо їхні програми застаріли. Нам, більшовикам, страшний лише один лідер – Петлюра, програма якого небезпечна для нас. І до того часу, доки житиме Петлюра, доти не закінчиться рух повстань проти нас, ми не можемо чекати спокою на Півдні. Тому Петлюру необхідно вбити. Доручаю Сталінові як представникові партії, а Дзержинському й Триліссеру по лінії ЧК виконати це завдання».

Симону Петлюру вбито 25 травня 1926 року. Вважається, що Самуїл Шварцбард, який розстріляв його на паризькій вулиці, був агентом ДПУ (Державного політичного управління) – радянської політичної спецслужби.

Після вбивства Петлюри радянська влада не припинила переслідувати його прихильників серед простих українців. Навесні 1928 року у жорна ДПУ потрапив Климентій Вітряченко, уродженець Обознівки. 9 березня оперуповноважений Зінов'євського окружного відділу ДПУ видав постанову про початок кримінального провадження стосовно Климентія Вітряченка і ще одного жителя Обознівки – такого

собі мірошника С., описавши в документі їхню діяльність так: «Являються членами антисоветской петлюровской группировки в Обозновке. Оба систематически вели контрреволюционную агитацию среди крестьян, вербовали среди кулачества своих сторонников. За последнее вре-

мя выступали против кампаний по хлебозаготовкам». С. – працівник млина в Обознівці – заповнив, що до петлюрівської організації ніколи не належав, що антирадянської агітації не проводив, хоч і незадоволений політикою уряду.

Провадження стосовно незадоволеного владою мірошника С. згодом припинили – у зв'язку

з його смертю (про причини не повідомляється). А стосовно реабілітацію жертв політичних репресій в Україні», ухвалений 1991 року.

Чи повернувся з Півночі Клим Вітряченко, з цієї справи невідомо.

А в травні 1994 року прокуратура Кіровоградської області затвердила висновок про те, що на нього поширюється Закон «Про

Никревтрибунала» стосовно 75 осіб, в тому числі – жителів Обознівки і Катеринівки, яких визнано винними у причетності до місцевої «подпольной петлюровской группы», в «контрреволюции и бандитизме». Одну з цих людей, обознівську вчительку Галину Карнаухову, названо

За антирадянську позицію – в концтабір

в'язковою між організацією Нестеренка-Орла і штабом УНР (Герасим Нестеренко – псевдонім Орел – уродженець Єлисаветградського повіту, військовий і громадський діяч часів УНР, головний отаман Холодного Яру.)

«Тесную связь с группой Орла» інкриміновано і обознівцю Якову Ткаченку. Значаться у вирокі і й обознівці Прокофій Дибенко, Одарка Дибенко (попереджувала спільників про появу в селі співробітників Єлисаветградського відділу ДПУ), Федір Ярошенко (переховував кулемет, допомагав «бандитам» продовольством), катеринівці Зіновій Кравченко, Март'ян Черновол, Олександр Малишевський. Революційний трибунал до більшості з них був нещадним: «как к врагам Советской власти применит высшую меру наказания – расстрел». Справа ця розглядалася протягом кількох днів – з 24 по 29 серпня 1922 року. А 1 вересня того ж року, як повідомив «Червоний шлях» за 2 вересня, засуджених до розстрілу стратили.

Утім, зі справи впливає, що раніш в Обознівці така діяла петлюрівська організація. На відомості про неї автор цих рядків натрапив і в газеті «Червоний шлях» («Красный путь») за вересень 1922 року. Там опубліковано вирок, ухвалений «чрезвычайной сессией

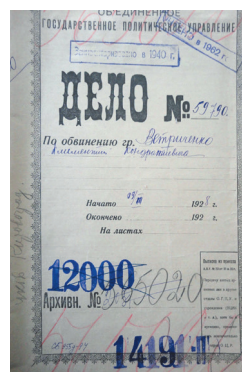
Климентія Вітряченка «особое совещание при коллегии ОГПУ» 25 травня 1928 року ухвалило таке рішення: «заключить в концлагерь сроком на три года». Після того, 10 серпня 1930 року, все те ж «особое совещание при коллегии ОГПУ» постановило: «По отбытии наказания Ветриченко Климентия Кондратье-

в'язковою між організацією Нестеренка-Орла і штабом УНР (Герасим Нестеренко – псевдонім Орел – уродженець Єлисаветградського повіту, військовий і громадський діяч часів УНР, головний отаман Холодного Яру.)

«Тесную связь с группой Орла» інкриміновано і обознівцю Якову Ткаченку. Значаться у вирокі і й обознівці Прокофій Дибенко, Одарка Дибенко (попереджувала спільників про появу в селі співробітників Єлисаветградського відділу ДПУ), Федір Ярошенко (переховував кулемет, допомагав «бандитам» продовольством), катеринівці Зіновій Кравченко, Март'ян Черновол, Олександр Малишевський. Революційний трибунал до більшості з них був нещадним: «как к врагам Советской власти применит высшую меру наказания – расстрел». Справа ця розглядалася протягом кількох днів – з 24 по 29 серпня 1922 року. А 1 вересня того ж року, як повідомив «Червоний шлях» за 2 вересня, засуджених до розстрілу стратили.

Утім, зі справи впливає, що раніш в Обознівці така діяла петлюрівська організація. На відомості про неї автор цих рядків натрапив і в газеті «Червоний шлях» («Красный путь») за вересень 1922 року. Там опубліковано вирок, ухвалений «чрезвычайной сессией

Климентія Вітряченка «особое совещание при коллегии ОГПУ» 25 травня 1928 року ухвалило таке рішення: «заключить в концлагерь сроком на три года». Після того, 10 серпня 1930 року, все те ж «особое совещание при коллегии ОГПУ» постановило: «По отбытии наказания Ветриченко Климентия Кондратье-

Віктор КРУПСЬКИЙ

Зустрічали весну

Якщо хто з катеринівців і обознівців у повсякденних клопотах проігнорував перших шість днів цьогорічної Масниці і, всупереч давнім традиціям, не водив у ці дні зранку до ночі хороходів, не поїдав у великій кількості висококалорійних млинців, не організував жартівливих розправ над парубками, які протягом року не знайшли собі пари, то про завершення цього веселого тижня йому нагадали працівники й аматори Катеринівського будинку культури.

10 березня вони влаштували для земляків чудове свято. У гарно вбраній залі БК відбулося театралізоване прощання з зимою, лунали пісні, а діти дуже насмішили публіку, взявши участь у перегонах у мішках та на мітлах, у бою із застосуванням подушок. Після спалення біля БК опудала усі частувалися чаєм (окріп – із велетенського самовару) та смачними млинцями, яких насмажили місцеві господині.

Концерти публіці сподобалися

Завідувачка Олексіївського будинку культури Надія Негода звернулася до редакції «НГ» з проханням передати подяку сільським аматорам за відповідальність і старанність, які вони проявили при підготовці до концерту з нагоди цьогорічного Міжнародного жіночого дня.

– Концерт, який тривав півтори години, сподобався глядачам, – заповнила Надія Негода. І додала, що працівники та аматори БК вдячні керівникам ПрАТ «Олексіївське» Віктору та Анатолію Яцканичам за щире привітання, за матеріальну допомогу в проведенні святкового заходу.

Володимирівці теж задово-

лені концертом, який влаштували з нагоди жіночого свята місцеві аматори. За словами завідувачки сільського клубу Світлани Ніколаєнко, спонсорами свята у Володимирівці стали Григорій і Віктор Демченки, Микола Жуков, Юрій Григорчук, Микола Костенко, Ігор Овчаренко, Вадим Нівалов, Віктор Мальований, Віктор Бутенко.

«Дякую всім артистам і ведучим за гарний настрій та душевну атмосферу», – написала з приводу концерту, проведеного напередодні 8 Березня у Ліснянському клубі, депутат Катеринівської сільської ради Анастасія Острова.

І двір стережуть, і курей не чіпають

Великий сірий собацюра зустрічає лютим гавканням кожного, хто хоче зайти на подвір'я Івана та Валентини Кротенків, жителів Олексіївки. Він не дає незнайомцям проникнути далі хвіртки. Ще більший собака, білого кольору, стереже двір Кротенків з боку городу.

— Сірий — це пес Цезар, а білий — сучка Теза, — знайомить зі своїми улюбленцями Іван Гнатович. — Теза — з азіатів. Їй два роки, купив її торік. Цезар — переводняк, йому теж два роки. У мене був пес, німецька вівчарка, у сусіда — сучка азіатської породи. Спарували їх, народилися цуценята, одне — Цезар — дісталось мені.

За словами Івана Кротенка, він змолоду тримає великих собак — німецьких вівчарок, середньоазійських.

— Вони — гарні охоронці. Але якщо німці — охочі до курей, то азіати — ні, — пояснює господар. І згадав такий випадок:

— Якось Валя, моя жінка, розсердилася на німця, який курку з'їв, та й цюкнула його по голові палицею, він і лапи відкинув. Тоді Валя вилила на собаку відро

води, а він не встає, і годі. Жінка злякалася! Аж через півгодини пес прийшов до тями!

Також Кротенко розповів, що годує собак в основному кашами, що Теза полюбляє ще й яблука та груші.

— У Тези вже були цуценята, — похвалився. — Усі, кому вони дісталися, — задоволені.

Віктор КРУПСЬКИЙ

До речі

Середньоазійська вівчарка (інша назва — туркменський алабай) — одна з найдавніших порід собак. Вона формувалася як порода народної селекції протягом більш ніж чотирьох тисяч років на

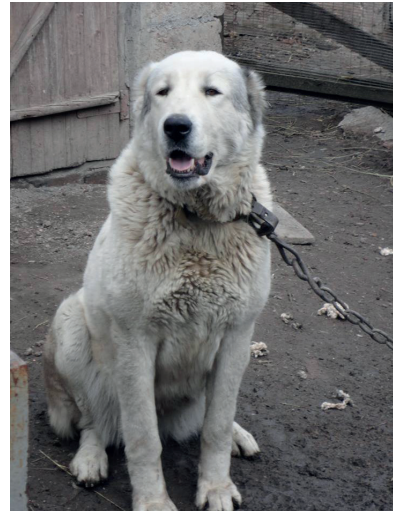
величезній території, що тягнеться сьогодні від Каспійського моря до Китаю і від Південного Уралу до Афганістану. У собаках цієї породи тече кров найдавніших собак Тибету, собак-пастухів різних кочових племен і бойових псів

Месопотамії. Алабаї здавна використовуються для охорони худоби і житла. Складні умови існування і потреба протистояти вовкам та іншим хижакам визначили зовніш-

ність і загартували характер цього собаки, зробили його сильним, безстрашним, навчили економно витратити сили.

Алабаї здаються неповороткими та дуже спокійними. Але характер цих собак — вибуховий,

вони здатні на блискавичний стрибок. Наділені ще й величезною фізичною силою, алабаї широко використовуються як сторожові собаки.

Тойче то вода

Пельмені з лаваша

2 листи лаваша, 500 г нежирного м'ясного фаршу, 1 велика цибулина, 1 велика морква, 1 яйце, 150 г сметани, 50 г томатної пасту або кетчупу, 2 ст. л. олії, сіль, спеції.

Моркву натерти на крупній тертці, цибулю нарізати півкільцями. Обсмажити овочі на олії і викласти в широку каструлю з товстим дном, казанок або глибоку сковороду. Посолити і поперчити фарш, додати яйце. Добре перемішати і кілька разів відбити. Рівномірно розподілити фарш на лаваші і згорнути його рулетом. Нарізати шматочками товщиною 3 — 4 см. Сметану змішати з томатною пастою, додати 1 склянку окропу або бульйону і посолити за смаком. Викласти м'ясні рулетики на овочеву подушку розрізом вниз і залити сметанним соусом. Закрити каструлю кришкою і тушкувати пельмені приблизно 20 — 30 хв. на повільному вогні. Потім вимкнути і витримати під кришкою ще 10

хв. Пельмені можна не тушкувати, а приготувати у духовці. Для цього накрити форму із заготовкою кришкою і запікати 20 — 30 хв. при 180° С. Готову страву посипати тертим сиром і дати підрум'янитися ще кілька хвилин. Подавати ледячі пельмені з підливою і овочами, присипавши свіжою зеленню.

Назук вірменський

Тісто: 500 г молока, 150 г цукру, 1000 г борошна, 180 г вершкового масла, 3 яйця, 1 пакетик сухих дріжджів, 25 г ванільного цукру. **Начинка:** 100 г вершкового масла, 100 г цукру, 1/5 скл. волоських горіхів, 1/2 ч. л. куркуми. **Для змащування:** 3 ч. л. цукру, 1 жовток, 1 ч. л. олії.

У підігріте молоко покласти масло і розтопити його. Збити яйця з цукром в легку піну. Додати в просіяне борошно сухі дріжджі, рівномірно перемішати. Усі інгредієнти з'єднати і замісити легке пластичне тісто. Залишити в теплому місці. Для начинки змішати в однорідну масу масло, цукор, куркуму і подрібнені (можна в блендері) горіхи. Як тісто підійде, розді-

лити його на 2 частини і розклати з них тонкі прямокутники. Розподіливши половину начинки по всьому шару тіста, скачати його в рулет. Нарізати рулет на шматочки 4 см завтовшки. Викласти шматочки рулета на деко і змастити їх збитою сумішшю жовтка, цукру і олії. Випікати в духовці при 180 С 30 — 40 хв.

Ваше здоров'я

1. Очищення кип'ятінням. Під впливом високої температури у воді знищується багато видів небезпечних бактерій, вірусів і збудників паразитарних захворювань. Крім того, кип'ячена вода стає м'якшою, в ній зменшується кількість вільного хлору і небезпечних для здоров'я елементів і сполук.

Однак отримати подібний ефект можна, дотримуючись двох умов: кип'ятити воду слід не менше 15 хв.; ємність, в якій кип'ятиться вода, не можна накривати кришкою.

! Але цей метод має істотні недоліки:

► Свіжа вода містить кисень, сірководень, іони кальцію, магнію, натрію, калію. Кип'ятіння витісняє кисень з води. Іони вступають між собою в реакцію під впливом високої температури, у результаті утворюються солі кальцію та інших елементів, які осідають у вигляді накипу на стінках посуду. Так ми отримуємо не просто «мертву» воду, а й шкідливу для здоров'я: солі кальцію з часом можуть стати причиною утворення каменів у нирках, розвитку артрозу і артритів.

► Хлор та його сполуки, вступаючи в процесі нагрівання в реакцію з органічними сполуками, утворюють канцерогенні речовини, які накопичуються в організмі і можуть призвести до розвитку серйозних захворювань.

2. Відстоювання води. Даний метод очищення передбачає відстоювання водопровідної води протягом 8 — 12 годин (саме стільки часу необхідно для випарування хлору та інших летючих домішок). Для прискорення процесу рекомендується періодично помішувати воду.

! Але врахуйте, що у відстояній воді зберігаються солі важких металів, які осідають на дні, тому за годину-півтори до закінчення очищення не перемішуйте воду.

Щоб на виході отримати воду, очищену від важких металів, рекомендується акуратно перелити 2/3 рідини в іншу тару. Осад повинен залишитися на дні.

3. Заморожування води. Простий і ефективний метод, що дозволяє не тільки очистити воду

Якісна питна вода поліпшує здоров'я і самопочуття

Способи очищення води без побутового фільтра

Від якості питної води без перебільшення залежить якість нашого життя. Здоров'я, самопочуття і зовнішній вигляд — все це може істотно покращитися при споживанні очищеної від шкідливих домішок води. Фільтрація — життєва необхідність, особливо в умовах великих міст, де вода, що надходить через трубопроводи, має безліч домішок, шкідливих для організму.

від солей та інших шкідливих сполук, а й підвищити її якість, збагативши киснем.

► Користь талої води: виведення з організму холестерину і солей, зміцнення імунітету і підвищення опірності організму до різних захворювань, зниження ризику розвитку алергії, омолодження організму.

Як отримати талу воду

Пластиковий контейнер (не пластикову пляшку) або спеціальний пластиковий пакет для заморозки не до країв наповніть водою (при заморожуванні вода розширюється, тому скляна тара може лопнути). Тримайте ємність з водою в морозилці, поки 2/3 її не замерзне. Злийте воду, що не заморозилася, — саме в ній містяться солі. Лід, який залишився, розморозьте — це і є корисна тала вода. Рекомендується випивати 1,5 — 2 л талої води за день.

4. Очищення води активованим вугіллям. Активоване вугілля абсорбує різні шкідливі домішки і неприємні запахи. Саме вугільними фільтрами оснащені побутові фільтри для очищення води.

Виготовлення тришарового фільтра:

Для виготовлення вугільного фільтра знадобиться: активоване вугілля (50 таблеток), марля (або широкий бинт), вата, скляна банка (1 л), пластикова пляшка (1,5 л) з-під води.

Відрізати дно пластикової пляшки і вставити її шийкою вниз

в банку. Відрізати шматок марлі (20x20 см), в який загорнути вату, — це перший і третій шари. Другий шар — подрібнені таблетки активованого вугілля, загорнуті у вату. Важливо, щоб фільтруючі шари прилягали щільно один до одного, тоді вода буде очищатися не лише від шкідливих домішок і запахів, а й від механічних частинок і іржі.

Існує полегшений варіант очищення води: зав'язаний марлевою мішечкою з активованим вугіллям (1 таблетка на 1 л води) опустити в ємність з водою на 6 — 8 год.

5. Очищення сріблом. Очистити воду сріблом просто — достатньо помістити будь-який виріб зі срібла в ємність з водою на 8 — 10 годин.

► Срібло не тільки знезаражує воду. Цей метал сприятливо впливає на імунітет, поліпшує стан шкіри і волосся, прискорює обмінні процеси, нормалізує роботу шлунково-кишкового тракту.

! Не використовуйте для очищення води колоїдне (або рідке) срібло. Воно, накопичуючись в організмі, провокує отруєння і може призвести до розвитку важкого захворювання.